

skulde være godt for Fangerne og opdragende for deres Fremtid, at de saaledes vare fuldstændig udelukkede fra Omverdenen, og deres Tanker ikke bleve dragne andetsteds hen, bort fra det Arbejde, som de skulle varetage i Anstalten, og i alt Fald i moralsk Henseende skulde det være godt. Men nu spørger jeg efter at have undersøgt Forholdene: Kan man virkelig sige, at Anstalten, som den er projekteret ved Hillerød Jærnbane-station, ligger isoleret? Og dertil maa jeg absolut svare nej, thi Anstalten vil komme til at ligge skraas over for Hillerød Jærnbane-station, saaledes at Fangerne fra Vinduerne kunne se over paa Perronen og være Vidne til det Liv, der der foregaar. Men Fængselsvæsenet har udtalt, at det er af den største Vigtighed, at Anstalten ligger isoleret; det Hensyn er efter min Mening ikke taget tilbørlig i Betragtning. Og da forekommer det mig, at man vil have svært ved virkelig at finde Grund til at foretrække dette Sted, thi at Anstalten kommer til at ligge i Nærheden af en Jærnbane-station, mener jeg er en Ulempe og ikke en Fordel. Ganske vist skal jeg indrømme, at med Hensyn til den aarlige Driftsudgift vil det blive en lille Fordel, f. Eks. ved at Kul lettere kan føres fra Stationen ind paa Anstaltens Areal, men denne Fordel er saa ganske ubetydelig, at den ikke bør komme i Betragtning over for Hensynet til, at Anstalten skal ligge isoleret, paa et Sted, hvor Fangerne have Ro og ikke blive forstyrrede.

Saa er der et andet Hensyn, som ogsaa er et Hovedhensyn, det er dette: Hvor er Anstalten billigst at bygge? I denne Henseende har Roskilde det Fortrin, at Overslaget derfra lyder paa den mindste Sum, idet det, naar man tager Forholdene i Betragtning, som man bør, er 10,000 Kr. billigere at bygge ved Roskilde end ved Hillerød. Ganske vist er 10,000 Kr. ikke en stor Sum, men man har Lov til at gøre opmærksom derpaa, og der bør tages Hensyn dertil, naar ellers Betingelserne ere til Stede for Anstaltens Beliggenhed. Naar Overslaget for Roskilde ikke i Forslaget lyder paa 10,000 Kr. men kun paa 4,000 Kr. mindre end for Hillerød, skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at man i Roskilde med i Overslaget har opført en Sum af 6,000 Kr. til en Stald. Naar der desuden er anført, at det muligvis vil blive nødvendigt at bygge et Vareskur ved alle andre Byer end ved Hillerød, idet Anstalten ved Hillerød vilde komme til at ligge saa nær ved Jærnbane-stationen, at den

ikke behøvede noget Vareskur, saa vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at i Overslaget, og saaledes som Bygningen er projekteret, er det selvfølgelig taget i Betragtning, at der er Oplagsrum ved Anstalten til de forskellige Ting, som skulle bruges til Fangernes Arbejde, men noget Pakhus, som her er Tale om, behøves ikke. Man har henvist til Vridsløse, idet man der i sin Tid har maattet bygge et Pakhus, men Vridsløse ligger nu for det første særlig langt fra Stationen, og dernæst er der en meget stor Forskel paa de kvindelige Fangers Arbejde og de mandlige Fangers. De kvindelige Fangers Arbejde er fint Arbejde; de Raastoffer, der skulle til, fylde jo ingen Ting. For at vise, at det ikke er nødvendigt at lave Pakhus for den Sags Skyld, skal jeg nævne, hvad det er for Arbejde, Kvinderne udføre. Der er f. Eks. Forarbejdelse af Papirposer, Strømpestriking, Fabrikation af Livfjedre til Damer, Haandvævning, Syning, Filering af Fiske-net og Hattefabrikation. Enhver vil se, at til disse Ting behøves der intet Pakhus, saa den Udgift, der her er forudsat som nødvendig ved andre Byer end Hillerød, bliver aldeles illusorisk, den kan der slet ikke være Tale om.

Naar der tales om, at det rimeligvis vil være nødvendigt at bygge en Stald ved de andre Byer, saa er det lige saa urimeligt at tænke sig, at der skulde holdes Hest og Køretøj, fordi Anstalten kom til at ligge andre Steder end ved Hillerød. Skulde det være nødvendigt det ene Sted, maatte det vel ogsaa være det andet Sted, saa den Udgift, her er forudsat for de andre Byer, er ogsaa efter min Mening aldeles illusorisk; den vil der heller ikke kunne blive Tale om. For at vise, hvor højt man regner, skal jeg her tillade mig at anføre, at dersom man endelig skulde anskaffe Køretøj, to Heste og en Vogn, saa er 3,000 Kr., som disse to Heste og en Vogn anslaaes at ville koste, en urimelig høj Udgift.

Jeg vil bede ærede Medlemmer undskylde mig, at jeg gaar saa udførlig ind paa disse Ting, det er, fordi jeg ikke faar Lejlighed til i det eventuelle Udvalg at fremsætte min Mening i saa Henseende. Dersom det var Tilfældet, vilde jeg ikke omtale disse Forhold her, men jeg mener at skyldte min Valgkreds, den By, jeg repræsenterer, at fremføre disse Ting, der kunne tale til Gunst for Roskilde, thi Roskilde Byraad har stillet sig saa overordentlig gunstigt til dette Foretagende og stillet saa store Fordele i Udsigt, som